

MUZEJ „BELIŠĆE”

dr.sc. NADA MILAS BOSANAC □ Muzej „Belišće”, Belišće

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašemu mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (Kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

1. Muzej „Belišće” se za redovitu djelatnost u 100-postotnom iznosu financira iz gradskog proračuna. Svaka se aktivnost planira u proračunu Muzeja i za nju se osiguravaju sredstva. Prijavljujemo se na natječaj Ministarstva kulture i medija RH i Osječko-baranjske županije, a u svakom od programa koji prođu na natječaju Grad sudjeluje u određenom omjeru financiranja (od 20 do 50 %).

Za svaku dodatnu aktivnost, posebice ako su to gradske manifestacije poput Dana grada ili *Belišćanske zlatne jeseni*, sredstva se osiguravaju rebalansom ako prelaze planirani proračun. U 2021. i 2022. godini obavljali su se sanacijski radovi na muzejskoj zgradi te je Grad za te poslove osigurao dodatna sredstva zbog poskupljenja građevinskih radova i usluga. Za tu smo namjenu osigurali dio vlastitih sredstava putem jednoga od projekata koje je provodio Grad. Donacija i sponzorstva nemamo. Mnoge radove i usluge koje su nam potrebne osiguravamo zajedničkim radom s djelatnicima Gradske uprave te na taj način smanjujemo troškove.

2. Raznim projektima koje je provodio Grad dosta se toga obnavljalo i uređivalo na samim muzejskim zgradama – od uvođenja grijanja, različitih sanacija, proširenja prostora za stalni postav i sl. U 2022. godini završena je obnova Palače Gutmann i time je Muzej dobio svoj prostor za smještaj Zbirke obitelji Gutmann. Završena je restauracija *Gutmannovog parnog vlaka* koji je dio Zbirke SPŽ-a i Muzej „Belišće” dobio je još jedan vrijedan i zanimljiv prostor opremljen multimedijom.

3. Ništa ne bih izdvajala kao problem, a izazovi su nužni.

4. Od 2000. godine do danas bilo je mnogo promjena. Neke su godine bile osobito izazovne, dogodio se odlazak naše dugogodišnje ravnateljice, obnova muzejskih zgrada i sl., a 2018. godine Muzej je registriran kao samostalna ustanova.

5. Muzej „Belišće” skuplja predmete koje građani donesu s punim povjerenjem znajući da će biti sačuvani i prikazani u stalnom postavu ili na povremenim izložbama. Prikupljamo predmete koji se uglavnom odnose na industrijski razvoj grada te na društveni, kulturni i sportski život stanovnika.

6. Terenskim radom i od darivatelja. Procijenimo li da je neki predmet osobito vrijedan, Muzej bi se svakako potrudio osigurati sredstva za njegov otkup.

7. Rad Muzeja posljednje dvije godine obilježili su pandemija COVID-19 te je rad prilagođen epidemiološkim prilikama. Stoga su izložbeni programi pretežito realizirani virtualno. Započeli smo s digitalizacijom muzejske građe i do danas smo digitalizirali vrijednu zbirku nacrti lokomotiva i vagona. To su stari nacrti koji datiraju od kraja 19. do prve polovice 20. stoljeća. Ta je građa vrlo osjetljiva za rukovanje te ju je bilo nužno digitalizirati. Još nas čeka digitalizacija starih karata i nacrti te ostala dokumentarna građa o poslovanju tvrtke SHG iz prve polovice 20. stoljeća. Mnogo je posla pred nama i dobro bi nam došla pomoć u dijeljenju znanja i iskustava te u stjecanju dodatnih znanja i digitalnih vještina.

8. Stalni je postav organiziran kronološki. Povremeno se mijenja zbog činjenice da dobivamo nove prostore te se nadamo da će 2023. godine biti dovršen. Za multimediju se moramo pobrinuti. Za sada je samo *Spomen-vlak* donekle popraćen multimedijским rješenjima.

Isto očekujemo u Palači Gutmann i u stalnom postavu u ostalim dvjema muzejskim zgradama. Znamo da je multimedija osjetljiva za održavanje, ali više se bez nje ne mogu zamisliti moderni muzejski prostori.

9. Muzej trenutačno radi na uvođenju sustava upravljanja kvalitetom u muzejskom radu. Iskreno se nadam da će lokalna zajednica prepoznati taj napor i aktivno se uključiti u planiranje i zajedničko djelovanje. Do sada možemo reći da je takva praksa izostala.

10. Osuvremenjivanje stalnog postava multimedijom, nastavak digitalizacije, uređenje muzejske čuvaonice i svi ostali poslovi muzejske djelatnosti nešto su čemu se radujemo.

Posebno ćemo raditi na uključanju lokalne zajednice u rad Muzeja i u zajedničko djelovanje na osmišljavanju kulturnih događanja te ćemo se zajedno radovati svakoj uspješno provedenoj aktivnosti.

MUZEJ GRADA CRIKVENICE

SILVIJA HULJINA □ Muzej Grada Crikvenice, Crikvenica

1. Grad Crikvenica kao osnivač Muzeja Grada Crikvenice podupire našu redovitu djelatnost i različite muzejske programe. S tim po pravilu nemamo većih problema. Naravno, uvijek može bolje i postoji prostor za napredak, ali smo u odlučivanju o raspodjeli dobivenih sredstava samostalni, i ta je činjenica zadovoljavajuća. Međutim, neki programi i aktivnosti koji zahtijevaju ozbiljnija i/ili dugotrajnija financijska ulaganja obično ostanu po strani.

Kad je riječ o ostalim izvorima financiranja, redovito se prijavljujemo na različite natječaje za financiranje javnih potreba u kulturi što ih raspisuje Ministarstvo kulture i medija RH te Primorsko-goranska županija. No tu su i vlastiti prihodi, a dobili smo i neke donacije, jedanput i u znatnom iznosu. Svi ti prihodi ipak čine samo manji postotak u ukupnom financiranju te i dalje najveći dio potrebnih sredstava osigurava osnivač – Grad Crikvenica.

2. Nakon rada u četiri različite muzejske ustanove u različitim jedinicama lokalne samouprave mogu reći da osnivači obično nisu upoznati sa specifičnim potrebama rada u muzeju i samoinicijativno će teško nešto napraviti u smislu rješavanja tih problema.

U Muzeju Grada Crikvenice zaposlene su samo dvije osobe – kustosica i ravnateljica, a s obzirom na potrebe i opseg posla, trebalo bi zaposliti najmanje još jednu, a optimum bi bile barem još dvije osobe. Postoji potreba za uređenjem i proširenjem muzejskih prostora, kako izložbenih, tako i radnih, poput čuvaonica, karantene, spremišta... Nužno bi bilo unaprijediti sigurnosni sustav, ali i poboljšati dostupnost muzejskog prostora osobama smanjene pokretljivosti. Kao pozitivnu činjenicu mogu istaknuti da ipak raspolažemo s dovoljno financijskih sredstava za redovitu djelatnost, nabavu najnužnije opreme poput odvlaživača/ovlaživača zraka, različitog materijala za zaštitu građe, za nužne restauratorske zahvate i sl.

3. Muzej Grada Crikvenice osnovan je Odlukom Gradskog vijeća 2007. godine, iduće je godine upisan u sudski registar, a u današnjem prostoru djeluje od 2010. godine.

Još uvijek nemamo stalni postav iako su se u međuvremenu stvorili prostorni uvjeti za to te postoji realna mogućnost proširenja Muzeja na cijelu zgradu u kojoj sada djelujemo.

Broj zaposlenih nije se mijenjao od osnutka Muzeja te je to, uz izostanak znatnih ulaganja u uređenje postojeće zgrade, svakako jedan od najvećih problema.

4. Mi smo prilično mlad, ako ne i jedan od najmlađih gradskih muzeja u Hrvatskoj. Posljednja veća ulaganja bila su 2010., kada su uređeni prostori kojima se i danas koristimo, a nakon toga nije bilo znatnijih promjena.

5. Iako nemamo pisanu proceduru prikupljanja muzejske građe, postoji jasno stajalište o politici skupljanja muzejskih predmeta. Muzej je u vrijeme osnutka posjedovao samo građu pronađenu pri arheološkim odnosno paleontološkim istraživanjima i upravo je ta vrijedna građa bila i povod osnivanja Muzeja Grada Crikvenice. Od samog početka aktivno se prikupljaju različiti predmeti koji su povezani s područjem Crikvenice i Vinodola. Građa je podijeljena u veći broj različitih muzejskih zbirki, a vremenski raspon građe u njima kreće se od prapovijesti do kraja 20. stoljeća.

6. Prikupljanje građe vjerojatno je jedna od najbolje razvijenih djelatnosti unutar naše ustanove. Osim prikupljanja građe terenskim radom, razvili smo suradnju s lokalnom zajednicom. Svake godine u Muzej darovanjem pristigne više od tisuću predmeta te nas to, prema podatcima MDC-a, svrstava u sam vrh hrvatskih muzeja s obzirom na donacije. Raspolažemo i financijskim sredstvima za otkup, pa ovisno o ponuđenim predmetima na tržištu svake godine otkupimo znatan broj predmeta.

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselite u godini koja dolazi?

MUZEJ GRADA ČAZME

dr. sc. MAJA CEPETIĆ ROGIĆ □ Gradski muzej Čazma, Čazma

1. Ako je priljev sredstava u proračun osnivača Muzeja zadovoljavajući, Grad Čazma osigurava relativno visok udio sredstava za planiranu muzejsku djelatnost. Najčešće ostvarimo manje sredstava od planiranih, pa tome prilagodimo predviđeni program (suzimo ga).

Redovito se prijavljujemo na natječajne za financiranje javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH te iz tog izvora dobivamo potporu za financiranje programa muzejske djelatnosti, opremanja te zaštite pokretne i nepokretne kulturne baštine. Također, s gotovo neznatnim postotkom, jedan od programa iz muzejske djelatnosti najčešće financira i Županija.

U tijeku je provođenje projekta obnove kulturne baštine oštećene potresom (zgrada našeg Muzeja), za što su nam putem poziva Ministarstva kulture i medija RH osigurana bespovratna sredstva iz Fonda solidarnosti EU-a.

2. Osnivač nije ni približno upućen u stručne i tehničke standarde koje bi trebalo osigurati za naš rad. Trudimo se opetovano ponavljati potrebu za nekim nužnim zahvatima radi poštovanja stručnih standarda (najčešće je riječ o službenim i neslužbenim razgovorima te sastancima), no gotovo uvijek moramo detaljno opravdavati zašto nam je potreban izdašniji iznos za nešto što se iz rakursa Grada (najčešće zbog nerazumijevanja struke i problematike) čini nepotrebnim.

3. Nedostatak stalnoga muzejskog postava, nedostatak prostora za povremene izložbe, nedostatak administrativnoga i tehničkog osoblja, nedostatak adekvatnog prostora i opreme za smještaj građe, nedostatak adekvatnog pristupa osobama s invaliditetom u prostor galerija (na katu)...

4. Muzej je zabilježio snažan uzlet oko 2002., kada je pripremana nova misija i vizija Muzeja, izrađen novi logotip te definiran Muzej i njegov status s obzirom na to da je Muzej ustrojbeno jedinica koja djeluje u sastavu Centra za kulturu.

5. Muzej ima definiranu politiku skupljanja građe koju ažuriramo svakih pet godina sukladno stanju i potrebama te prikuplja predmete vezane za život šireg prostora grada, podjednako poštujući novovjeka i moderna razdoblja povijesti, kao i starija razdoblja (prapovijest, antiku, srednji vijek).

6. Do muzejskih predmeta najčešće dolazimo otkupom, nasljeđivanjem, darivanjem i terenskim radom. Prema trenutnoj situaciji i dosadašnjem iskustvu, aktualni način prikupljanja građe prihvatljiv je i usklađen s našom politikom skupljanja.

7. Procesi digitalizacije u znatnoj su nam mjeri omogućili prezentaciju naših predmeta putem suvremenih kanala (weba, društvenih mreža), čime smo sigurno privukli velik broj novih korisnika. U provođenju daljnje digitalizacije svakako bi nam pomoglo stjecanje novih znanja i vještina, što smatramo da se može postići serijom ciljanih radionica s temom digitalizacije i uz pomoć suvremenih dostupnih alata i tehnologija. Također nam nedostaju informacije i upute o „službeno” prihvatljivim načinima i alatima za digitalizaciju od nadležnog Ministarstva (npr. u posljednje vrijeme kao nužnost ističe strojna čitljivost, posebice kad je posrijedi dokumentarno i arhivsko gradivo, no dobro bi nam došle upute o tome kojim je alatom ostvarivati, na kojoj je građi obvezna, na kojoj preporučljiva i sl.).

8. U fazi smo izrade idejnoga muzeološkog koncepta našega stalnog muzejskog postava. Nažalost, već smo dvadesetak godina bez stalnog postava, što nam na određeni način bitno otežava rad s korisnicima.

9. Lokalnu zajednicu pokušavamo uključiti u naše muzejske akcije i projekte. Već nekoliko godina uzastopno provodimo edukativni program *Moj zavičaj – to sam ja!*, namijenjen građanima različitih dobni skupina, no s naglaskom na djecu i mlade. Pri kreiranju programa sa suradnicima se (dječjim vrtićem, osnovnom školom, srednjom školom,

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni napori uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselile u godini koja dolazi?

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašem mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

maticom umirovljenika, savjetom mladih itd.), u skladu s njihovim trenutačnim interesima, definiraju teme na kojima se baziraju aktivnosti programa.

10. Vjerujemo da ćemo u sljedećem razdoblju ostvariti dugo željeni stalni muzejski postav te da ćemo osigurati prostor za povremene i gostujuće izložbe. U budućnosti bismo svakako željeli promovirati lepezu vrijednosti naše lokalne zajednice, njezinu jedinstvenost i važnost. Svakako želimo poraditi na osvješćivanju lokalnog stanovništva o vlastitom identitetu i ulozi koju u njegovu određenom dijelu imaju baština i tradicija.

Željeli bismo od naše Tradicijske moslavačke kuće u Mikloušu Gornjem stvoriti svojevrsni ekomuzej te proširiti priču koja će pridonijeti očuvanju i promociji u toj kući zaštićene nematerijalne kulturne baštine (*Običaj čitanja zapovijesi pod lipom*). Pokušavamo utjecati na formiranje baštinski svjesnih i odgovornih pojedinaca, a samim time i šire zajednice.

Veselimo se završetku naše idejne muzeološke koncepcije i idejnoga arhitektonskog rješenja. Radujemo se izradi glavnog projekta za našu muzejsku zgradu koja je trenutačno u završnoj fazi konstrukcijske obnove. Vjerujemo da će sve teći kako je planirano te da ćemo do kraja godine započeti i izradu izvedbenog projekta tako dugo očekivana i željenog stalnog postava kojim ćemo pokazati bogatstvo već dva desetljeća skriveno iza vrata muzejskog spremišta.

MUZEJ GRADA KOPRIVNICE

dr. sc. ROBERT ČIMIN □ Muzej grada Koprivnice, Koprivnica

1. Grad Koprivnica kao osnivač u odgovarajućoj mjeri podupire aktivnosti Muzeja te iz godine u godinu redovito realiziramo sve unaprijed planirane muzejske programe. Osim na natječaj Ministarstva kulture i medija RH, prijavljujemo se i na natječaj za posebne programe Koprivničko-križevačke županije, a određen broj programa financira se iz sredstava općina. Vlastita sredstva ostvarujemo na osnovi posebnih ugovora, pružanjem različitih usluga poput arheoloških radova, a imamo i velik broj podupiratelja godišnjaka *Podravski zbornik*.

Jednako tako, pojedine programe poput DAB-a (*Drava art biennale*) financiraju gospodarski subjekti.

2. Osnivač je vrlo slabo upoznat s tehničkim standardima, ne iskazuje posebno zanimanje za rješavanje tih problema, a s njima ga upoznajemo u izravnoj komunikaciji s nadležnim upravnim odjelom Grada.

3. Nemamo posebnih poteškoća u redovitoj djelatnosti Muzeja, osim neadekvatnih muzejskih čuvaonica i nedostatka primjerene opreme za čuvanje muzejske građe. U tom smislu postoji i manjak djelatnika za konzervatorsko-restauratorske poslove, u tehničkoj službi, a nedostaje nam i čuvara. Potonji je nedostatak osobito važan jer Muzej raspolaže s više aktivnih objekata, pa vrlo često u pomoć priskače stručno muzejsko osoblje, zbog čega je u radnom vremenu otežan njihov muzejski rad na građi. Opremljeni smo vlastitim serverom, koristimo se Indigom (digitalni repozitorij za obradu građe), redovito digitaliziramo građu i dajemo je javnosti na uvid.

4. Novim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada iz 2019. godine Muzej je reorganiziran u tri odjela:

1. Odjel muzejskih zbirki, 2. Odjel upravno-administrativnih i zajedničkih poslova te 3. Odjel tehničkih poslova, na čelu kojih su voditelji. Na taj je način olakšana komunikacija između 15 – 17 radnika i ravnatelja te je povećana usklađenost određenih povremenih zadataka.

5. Muzej nema dokument kojim je uređena ta problematika, no pri nabavi predmeta vodi se briga o njegovoj provedbenosti, odnosno o tome pripada li interesnom području Muzeja, kontekstualnome i baštinskome. Podjednako se pazi na nabavu povijesno važnih predmeta vezanih za život Koprivnice i okolice, kao i za nova dizajnerska rješenja npr. suvremene ambalaže kompanije Podravka d.d. Koprivnica jer smatramo da je i to baština u smislu suvremenog dizajna. Provodimo i interaktivne programe kao što je *Skriveno lice Koprivnice*, kojim (video)dokumentiramo razgovore s Koprivničanima o njihovima sjećanjima na gradske kvartove kako bi se zabilježili vrijedni podatci o razvoju pojedinih dijelova grada tijekom druge polovice 20. stoljeća.

6. Zbog ograničenosti financijskih sredstava Muzej najmanje građe nabavlja kupnjom, ali povremeno kupi pojedinu umjetninu kojom se popunjava fondus neke zbirke – ponajprije Zbirke naivne umjetnosti kao najvrjednijega baštinskog fenomena Podravine.

Donacije su znatan izvor nabave građe, a najviše novih predmeta pristiže nam iz arheoloških istraživanja koja se provode svake godine.

7. Otprije nekoliko godina na web stranici Muzeja korisnicima je dostupna rubrika *Digitalna baština Muzeja grada Koprivnice*, kojom smo omogućili slobodan pristup starim koprivničkim novinama i časopisima koji su digitalizirani u posljednjih 15 godina. S obzirom na digitalni repozitorij Indigo, u kojemu se vodi muzejska inventarna knjiga (kustosi) i sekundarna dokumentacija (kustos dokumentarist), problem vidimo u nemogućnosti nacionalnog povezivanja s, primjerice, *Modulorum*, jer nam Muzejski dokumentacijski centar ne daje smjernice ni preporuke na koji način i kada možemo nečemu pristupiti. Držimo da bi povezivanje ustanova olakšalo i povećalo međumuzejsku suradnju, ubrzalo obradu i podiglo razinu njezine kvalitete, a kulturna bi se baština u konačnici znatno bolje predstavljala širokoj javnosti. Takva je intencija započela s uvođenjem programa M++, no nikada se ustanove nisu uspjele povezati putem zajedničkoga informacijskog sustava.

8. Stalni postav u središnjoj muzejskoj zgradi nastajao je posljednjih 20-ak godina spajanjem nekoliko izložaba: *Zbirka Judaica; Koprivnica: javno i privatno; Koprivnica u Domovinskom ratu; Arheologija i etnologija; Sakralna umjetnost te Spomen-soba dr. Ante Neimarevića*.

U Muzeju se provode povremene izmjene poput uklapanja arheološke i etnografske građe prije pet godina i reduciranja postava o Domovinskom ratu. Dakle, riječ je o tematskom postavu kojemu nit vodilja nisu bila povijesna razdoblja. U tom je smislu u rujnu 2022. u podrumskim prostorijama Muzeja otvoren novi dio stalnog postava naziva *Samo je vu goricaž življenja pravi raj*, nastaloga u sklopu EU Interreg HU-HR projekta akronima reVITAlize, kojim su predstavljene dvije nove teme: tradicijsko vinogradarstvo i pučka pobožnost.

Za taj je postav izrađen interpretacijski plan (Muze d.o.o.), u projekt je uključen dizajner postava, a rezultat je spoj multimedije i tradicionalnog shvaćanja muzejskih postava. Multimediju čine 3D mapping, klasični video uradci i ambijentalne zvučne kulise te interaktivna igrica *Bobica*.

Kako je riječ o novom postavu, zasad nije bilo potrebe za popravcima tehničke opreme pa možemo reći da trenutačno sve funkcionira, iako smo svjesni da će se problem s njom tijekom vremena zasigurno pojaviti. Osim toga, u tri galerije koje su pod upravom Muzeja postoje stalni tematski i autorski postavi. U Koprivnici djeluje Galerija *Mijo Kovačić*, koja predstavlja radove tog doajena naivne umjetnosti, u Peterancu se nalazi Galerija skulptura *Ivan Sabolić* s postavom gipsanih modela 40-ak kiparskih ostvarenja, a u sklopu Galerije naivne umjetnosti u Hlebinama formiran je aneks sa zbirkom umjetnina Ivana Generalića.

9. U sklopu dvogodišnjeg programa *Drava Art Biennale* koji provodi Muzej javnost kontinuirano upozoravamo i različitim aktivnostima uključujemo u problematiku vode, njezina iskorištavanja i potrebe očuvanja vode kao čovjekove osnovne potrebe i prava.

10. Muzej već cijelo desetljeće progovara i nada se realizaciji Muzejskog trga odnosno obnovi postojeće središnje muzejske zgrade, Kuće Malančec i zgrade na adresi Esterova 19 te uključivanju jednoga dodatnog objekta i javnog prostora u zaokruženu cjelinu. Sve bi to bilo moguće realizirati putem ITU mehanizma što ga provodi Grad Koprivnica s većim brojem okolnih općina, a navedeni su programi uvršteni u nacrt strategije i akcijski plan.

Vjerujemo da bi se u dogledno vrijeme nešto od spomenutoga moglo i pokrenuti jer navedena muzejska i javna infrastruktura to zaslužuju s obzirom na to da je riječ o povijesno važnom prostoru koji do sada nije adekvatno valoriziran, a ima sve pretpostavke da postane kulturno središte Koprivnice i njezine okolice.

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselite u godini koja dolazi?

MUZEJ GRADA PAKRACA

JELENA HIHLIK □ Muzej grada Pakraca, Pakrac

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašem mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (Kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

1. Osnivač našeg muzeja je Grad Pakrac i iskreno moramo reći da smo posljednjih godina sve zadovoljniji financiranjem naših programa. Moramo napomenuti kako smo još uvijek relativno mlad gradski muzej koji se počeo formirati 2005. i ono što možemo istaknuti kao veliki iskorak u našem radu i djelovanju jest rast broja zaposlenih. Naime, od 2005., kada smo imali samo jednog djelatnika, do danas broj zaposlenih se povećao za pet, što je za nas zaista respektabilan broj. Prijavljujemo se redovito i na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi što ga raspisuje Ministarstvo kulture i medija RH i iz tog izvora za različite programe uspijevamo dobiti određena sredstva, katkad veća, katkad manja, ali nama uvijek važna i potrebna. Raspolažemo i vlastitim prihodom, ali on je ipak još uvijek dosta nizak. Dobro nam dođu sponzorstva i donacije, ali njih nema baš onoliko koliko bismo željeli i trebali.

2. Osnivač je upoznat s problemima s kojima se susrećemo glede tehničkih i stručnih standarda potrebnih za normalan rad Muzeja, no na samom početku uređenja i obnove zgrade predviđene za potrebe Muzeja napravljene su neke pogreške koje je danas teško ispraviti.

Naime, nisu predviđeni adekvatni prostori za muzejske čuvaonice, a ni cijela zgrada kojom se danas koristimo ne odgovara muzejskim potrebama ni standardima. Zato se naša redovita djelatnost često svodi na snalaženje u danim okolnostima koje, nažalost, trenutačno ne možemo promijeniti. Rješenja koja bi možda bila najbolja vidimo u izmještenoj čuvaonici i izmještenom stalnom postavu, što je i jedna od ideja na kojoj surađujemo s osnivačem i pokušavamo je provesti u djelo.

S osnivačem redovito komuniciramo na različitim sastancima, susretima i vezano za godišnju predaju plana i programa Muzeja te za podnošenje izvješća o radu Gradskom vijeću Grada Pakraca.

3. Najveći problem našeg muzeja dugo je bio upravo nedostatak stručnog osoblja, ali posljednjih nekoliko godina taj smo problem donekle riješili zapošljavanjem još stručnih djelatnika. Trenutačno je naš najveći problem nedostatak adekvatnog prostora i opreme za smještaj muzejske građe. Priča o nastanku i razvoju Muzeja pomalo je specifična i kada smo krenuli u osnivanje Muzeja uopće nismo imali muzejske građe. Naravno da se tijekom vremena situacija mijenjala i sada imamo sedam formiranih muzejskih zbirki, a u Muzej nam stalno pristiže velik broj predmeta. Sukladno tome, povećava se potreba za prostorom u kojemu će ta građa biti pravilno zaštićena i čuvana. Danas se kao čuvaonicama koristimo prostorima na drugom katu Muzeja, koji izvorno uopće bili nisu predviđeni za pravilno čuvanje muzejske građe, ali smo ih nekako uspjeli opremiti i prilagoditi toj namjeni. Problem je to što građa stalno pristiže, a prostor čuvaonica je ograničen i sve je manje mjesta za pohranu muzejskih predmeta. Što se tiče računalne opreme, nju smo s vremenom uspjeli osuvremeniti i osigurati je svim djelatnicima, uglavnom zahvaljujući sredstvima Ministarstva kulture i medija RH.

Dosta građe sami digitaliziramo pa se pojavljuje još jedan, možda i veći problem – kako i gdje pravilno i sigurno pohraniti odnosno čuvati veće količine toga digitaliziranog materijala.

4. Osnivanje Muzeja grada Pakraca počelo je tek 2005. godine, a službeno je formiran i registriran 2009. godine. Ideja i misija Muzeja od samih je početaka bila stvaranje ustanove koja bi se bavila u to vrijeme gotovo zaboravljenom, nepoznatom, a vrlo vrijednom i zanimljivom baštinom Pakraca i okolice. Željeli smo postati mjesto čuvanja, zaštite i prezentacije baštine, ali i baza podataka o zavičajnoj povijesti našega kraja, mjesto učenja na drugačiji način i mjesto susreta različitih generacija. Smatramo da smo se višegodišnjim djelovanjem uspjeli profilirati kao jedna od najvažnijih kulturnih ustanova u gradu te kao jedan od jačih generatora kulturnih događanja. Dosta smo okrenuti prema mladima i djeci, svjesni da u Muzeju mogu mnogo naučiti o najbližoj gradskoj i zavičajnoj povijesti, koja je inače vrlo slabo zastupljena u školskim programima. Osim toga, uvijek smo isticali važnost upoznavanja zavičajne povijesti i baštine kao dijela identiteta grada koji bi svaki njegov stanovnik trebao dobro poznavati. S vremenom smo postali važan sudionik kulturnog turizma grada koji je dugo bio prepoznatan po stradanjima u Domovinskom ratu, ali sve veći broj znatiželjnih turista i posjetitelja upoznajemo s vrlo atraktivnim i vrijednim, a nepoznatim pričama iz gradske povijesti.

Pokrenuli smo niz stručnih istraživanja kojima je Pakrac do osnutka Muzeja bio potpuna nepoznanica. Pokrenuta su i arheološka istraživanja, povijesna i povijesno-umjetnička, kao i etnografska.

Velike napore ulažemo i u digitalizaciju građe, koju promoviramo na internetskom portalu www.digi-pakrac.hr. Digitalizaciju smo ponajprije prepoznali kao dobar način zaštite građe, ali i kao način upoznavanja šire javnosti s najvažnijim dijelovima pakračke baštine. Djelujemo zaista na više polja i iskreno smatramo da muzeji u malim sredinama poput naše jednostavno moraju raditi na takav način da bi bili prepoznati i značajnije vrednovani, prije svega u svojim lokalnim zajednicama, a onda i u široj javnosti.

5. Muzej nema politiku skupljanja jer u prvim danima osnivanja nismo uopće imali građe, pa si jednostavno nismo mogli dopustiti luksuz odbijanja nekih predmeta koje su nam darovatelji donosili vjerujući da ćemo te predmete čuvati i o njima se brinuti. Ipak ćemo u skoroj budućnosti vjerojatno definirati politiku skupljanja građe jer se dovedimo u situaciju da uzimamo predmete koji nemaju osobitu vrijednost ili su u iznimno lošem stanju, a ne trebaju nam. Kao muzej skupljamo zaista sve predmete koji su vezani za život grada, od onih najstarijih pa do nekih vezanih za aktualna događanja. Takav način skupljanja proizašao je iz specifične sredine u kojoj djelujemo i u kojoj se zaista gotovo ništa vezano za baštinu do naše pojave nije vrednovalo ni čuvalo. Zato je namjera Muzeja od početka bila skupljanje i zaštita vrijedne baštine i muzejske građe, ali i bilježenje svakodnevice koja vrlo brzo postaje povijest.

6. Do muzejskih predmeta najčešće dolazimo darovanjem, terenskim istraživanjem i terenskim radom te kupnjom. Naravno, kupnje su uglavnom limitirane manjim iznosima koje možemo izdvojiti za neki predmet. Dosad smo zahvaljujući upravo kupnji uspjeli formirati bogatu i nama iznimno važnu zbirku razglednica, muzejskog predmeta do kojega nam je bilo zaista teško doći na neki drugi način.

7. Digitalizaciju smo vrlo brzo prepoznali kao izrazito važnu i veliku promjenu i u našoj ustanovi. Najveće prednosti u koje smo se uvjerali svakako su veća dostupnost građe, ali i njezina zaštita. Budući da smo na samom početku djelovanja Muzeja teško dolazili do bilo kakvih povijesnih podataka o Pakracu, najčešće nam je digitalizacija različitih arhivskih dokumenata i stručnih članaka bila od velike pomoći u tim prvim istraživanjima. Danas smo već digitalizirali dosta materijala koji čuvamo (arhivske građe, dokumenata, nacрта, starih razglednica, tiska), a u suradnji s Gradskom knjižnicom Pakrac pokrenuli smo projekt *Digitalizacija zavičajne povijesti*, tako da na portalu www.digi-pakrac.hr objavljujemo upravo taj najvažniji digitalizirani materijal, kao i zanimljivu literaturu za izučavanje povijesti Pakraca i Lipika (*Zbornik Povijesnog društva Pakrac – Lipik, zavičajne udžbenike pakračkog kraja i sl.*). Portal je, naravno, namijenjen i stručnjacima, ali i široj javnosti koju zanima zavičajna povijest, a na taj im način postaje dostupna samo jednim klikom. Usto, i u prezentaciji samog Muzeja koristimo se digitalnim tehnologijama pa se igramo s QR kodovima, ali i sa stalnom dogradnjom 3D modela Staroga grada Pakraca. Pakrac je nastao iz srednjovjekovne utvrde koja je, nažalost, do danas potpuno srušena. Istražujemo je arheološki, ali zahvaljujući informatički naprednom kolegi arheologu Krešimiru Vaceku, uspjeli smo je nanovo virtualno izgraditi, i to je zaista projekt koji ima neslućene mogućnosti i koji stalno dograđujemo. Kako je mnogo toga vezano za baštinu nestalo, opisani se način digitalnog djelovanja zaista pokazao vrlo korisnim za virtualnu prezentaciju svega što više ne možemo doživjeti ni vidjeti u našoj svakodnevici.

Redovito smo prisutni i na društvenim mrežama jer smo vrlo brzo spoznali njihovo značenje u našoj svakodnevnoj djelatnosti i u protoku informacija. Za daljnje projekte dobro bi nam došla financijska potpora, ali i razmjena znanja, stručno usavršavanje te određena standardizacija pri digitalizaciji. Mislimo da bi se to najbolje moglo ostvariti organiziranjem različitih stručnih skupova i susretā stručnjaka na kojima bi se raspravljalo o tim temama.

8. Nažalost, naš muzej nema stalni postav iako povremeno postavljamo tematske izložbe o temama i predmetima koji bi svakako trebali postati dio budućega stalnog postava Muzeja. Zbog nedostatka prostora jednostavno nemamo mjesta za stalni postav i za povremene izložbe, a upravo su povremene izložbe jedan od najčešćih načina komunikacije s lokalnom zajednicom. Suradnjom s osnivačem te revitalizacijom vrlo vrijedne povijesne zgrade Spahijskog podruma dogovoreno je da dio prostora bude predviđen za stalni postav ili stalnu izložbu o povijesti, baštini i razvoju grada. Kako je riječ o europskom projektu, financirana je i izrada muzeološke koncepcije tog postava te se nadamo da će se idejni projekt i realizirati. Smatramo da bismo na taj način uspjeli riješiti problem stalnog postava.

9. Od samog osnutka Muzeja našu smo ustanovu razvijali kao mjesto susreta i dijaloga. Zaista surađujemo s velikim brojem ustanova, udruga i pojedinaca koji na različite načine sudjeluju u našim projektima i programima. Suradnju uglavnom potičemo mi, ali nam se znaju javljati pojedini pripadnici zajednice sa svojim idejama koje onda zajednički i provodimo, naravno uvijek imajući na umu kvalitetu i potrebu sredine za nekim od programa. U Muzeju organiziramo predavanja, edukativne radionice, tribine, izložbe, prezentacije, stručne skupove i kvizove, a dio smo i različitih gradskih manifestacija, sve s ciljem što bolje interakcije sa zajednicom kojoj želimo pokazati i dokazati kako muzeji

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni napori uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselile u godini koja dolazi?

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaje za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašemu mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

nipošto nisu dosadne ustanove već otvorena mjesta na kojima se mnogo zanimljivoga može vidjeti i naučiti, a usto se i na pametan način zabaviti.

10. U ovoj se godini najviše veselimo realizaciji projekata koje smo planirali i kojih zaista ima mnogo (izložbe, opremanje Muzeja, sanacija pročelja, održavanje manifestacija, tiskanje muzejske slikovnice). Veselimo se i nastavku arheoloških istraživanja na Starom gradu Pakracu, i to već osmu godinu zaredom. Također nas vesele i sve manifestacije u kojima sudjelujemo i koje ostvarujemo u suradnji s Gradskom knjižnicom i Osnovnom glazbenom školom – *Multipak* i *Tragom Jankovića*, a veselimo se i jačanju izdavačke djelatnosti Muzeja, za koju često nismo imali dovoljno financijskih sredstava, a nadamo se da će se i u tom smjeru od ove godine napokon nešto promijeniti nabolje. Raduje nas i obnova Spahijskog podruma i nadamo se dobivanju novoobnovljenog prostora za prezentaciju dijela do sada prikupljene vrijedne muzejske građe. Veselimo se i tome što vidimo promjene u Pakracu – iz godine u godinu pakračka se baština sve više cijeni, svijest o njezinoj vrijednosti raste, a to je jedan od vrlo važnih ciljeva koje si je Muzej zacrtao na samom početku svog djelovanja.

MUZEJ GRADA ROVINJA – ROVIGNO

VILMA BARTOLČIĆ □ Muzej Grada Rovinja-Rovigno – Museo della Città di Rovinj-Rovigno

1. Osnivač Muzeja je Grad Rovinj, koji podupire redovitu djelatnost Muzeja u iznosu od 100 %.

Posebne programe podupire osnivač u iznosu od 80 do 85 %.

Muzej se prijavljuje na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH i na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi Istarske županije te iz tih izvora ostvaruje prihode od približno 10 %.

Muzej dobiva donacije Turističke zajednice Grada Rovinja u iznosu od oko 1 %.

Vlastita sredstva iznose približno 5 % (od prodaje ulaznica, prodaje publikacija, najma prostora). Radi rekonstrukcije zgrade i sređivanja muzejske građe i dokumentacije, Muzej je od listopada 2021. zatvoren.

2. Osnivač je dobro upoznat sa stručnim i tehničkim standardima u Muzeju, odnosno sa svim nedostatcima i cijelom problematikom Muzeja; između Muzeja i osnivača postoji dobra komunikacija.

3. Nedostatci

□ Jedan od većih problema Muzeja jest to što se muzejska dokumentacija ne vodi sukladno Zakonu ni sukladno *Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*, odnosno Muzej ne vodi jedinstvenu inventarnu knjigu (u integriranome informacijskom sustavu M++). U Muzeju je do veljače 2023. godine postojala baza podataka M++ u koju je unesen dio podataka o građi i koja se „čuvala” u Linku 2, no kustosi nisu imali pristup bazi podataka. Kustos arheolog inventarizira građu (arheološka zbirka, zbirka numizmatike) u program Arhdok. Od 2020. godine počela se provoditi revizija fundusa na način da se svaki put obavlja revizija pojedine vrste građe (npr. 2020. revizija umjetničke građe, 2022. revizija građe s Crvenog otoka). Cilj revizija bio je da se stvori baza podataka koja će se kasnije inventarizirati u M++, ali sustavna i cjelovita inventarizacija nije provedena.

□ Muzeju nedostaje stručnog osoblja.

□ Nedostaje nam prostora za smještaj građe. Muzej je smješten u baroknoj palači u starogradskoj jezgri.

□ Mikroklimatski su uvjeti neadekvatni.

Izazovi/prednosti

□ U veljači 2023. instaliran je Modulor ++ te krećemo s unosom podataka u bazu, i to počevši s umjetničkom građom jer je 2020. napravljena revizija te građe. Nakon toga će započeti revizija i inventarizacija etnografske građe, potom arheološke, povijesne i knjižnične. Inventarizacija će se provoditi parcijalno, prema vrsti građe, jer se revizije moraju raditi prema rukom pisanim inventarnim knjigama (nisu svi podatci uneseni u M++), a neki su predmeti inventarizirani u više inventarnih knjiga. Od Ministarstva kulture i medija RH zatražen je produžetak roka za inventarizaciju do 31. prosinca 2025. godine.

□ U tijeku je rekonstrukcija palače Califfi u kojoj je smješten Muzej; Grad Rovinj daje financijsku potporu za njezinu rekonstrukciju.

U planu je izgradnja dislocirane muzejske čuvaonice kojom bi se, osim Muzeja, koristile različite gradske ustanove (trenutačno se čeka dobivanje građevne dozvole); čuvaonica se financira sredstvima Grada Rovinja.

4. Godine 2018. Muzej je promijenio naziv u Muzej Grada Rovinja-Rovigno – Museo della Città di Rovinj-Rovigno (prijašnji je naziv bio Zavičajni muzej Rovinj).

5. Muzej nema strategiju skupljanja muzejske građe (potrebno ju je donijeti u što kraćem roku).

Muzej skuplja građu vezanu za grad Rovinj – arheološku, povijesnu, etnografsku, umjetničku i knjižnu; orijentiran je na stariju povijest grada, ali i na aktualne događaje i suvremene teme i fenomene.

6. Darovanje, kupnja, terensko istraživanje.

7. Muzej se u novije vrijeme znatnije uključio u program digitalizacije građe te je dosad digitalizirano oko 3000 inventarnih jedinica. S obzirom na stanje u muzejskoj dokumentaciji, dobrobiti digitalizacije još nisu vidljive, ali usporedno s inventarizacijom planiramo izraditi *online* katalog muzejskog fundusa (što ćemo provoditi u fazama i vjerojatno tijekom duljega vremenskog razdoblja) U svakom slučaju, smatramo da će digitalizacija građe pridonijeti vidljivosti Muzeja i muzejskog fundusa, pogotovo u vrijeme kad će Muzej biti zatvoren zbog radova na muzejskoj zgradi.

8. Muzej nema stalni postav.

9. Muzej je trenutačno zatvoren za javnost i u njegovim prostorima nije moguće organizirati nikakvu vrstu događanja. Međutim, lokalna je zajednica vrlo inkluzivna i zainteresirana za muzejske programe koji se povremeno održavaju u alternativnim prostorima, pa je potrebno osmisliti načine uključivanja publike u rad Muzeja u vrijeme dok je on zatvoren.

10. Inventarizacija građe (čime će se riješiti višegodišnji problem našeg muzeja)

Digitalizacija građe

Rješavanje kadrovskih pitanja

Stvaranje pozitivnoga radnog ozračja

Fazno rješavanje građevnih radova kako bi se Muzej djelomično mogao otvoriti publici

Početak izgradnje dislocirane muzejske čuvaonice

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselite u godini koja dolazi?

GRADSKI MUZEJ SENJ

Gradski muzej Senj

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašemu mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način osvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

1. Osnivač podupire našu redovitu djelatnost i posebne programe Muzeja u sklopu svojih financijskih mogućnosti. Na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi što ih raspisuje Ministarstvo kulture i medija RH redovito se prijavljujemo. Osim tim sredstvima i dotacijama osnivača, koristimo se i vlastitim prihodima.

2. Suradnja s osnivačem je uspješna, na dobrobit Grada i Muzeja, a ostvaruje se održavanjem mjesečnih i tematskih sastanaka. Osnivač pridonosi stalnim poboljšanjima i pozitivnim rješenjima unutar svojih mogućnosti.

3. Ne bismo ništa posebno izdvojili.

4. Ne.

5. Muzej sakuplja predmete vezane za život grada danas, ali i građu koja se odnosi na stariju povijest grada, u skladu s politikom prikupljanja.

6. Terenskim radom, istraživanjem i donacijama.

7. Projektima osuvremenjivanja aktualizirali smo značenje Muzeja u lokalnoj zajednici, a kao najpotrebniju pomoć u budućnosti izdvojili bismo stručno usavršavanje.

8. Stalni postav organiziran je tematski. Mijenjamo ga i moderniziramo sukladno našim financijskim mogućnostima. Planiramo uključivanje multimedije u stalni postav.

9. Gradski muzej Senj aktivno surađuje s lokalnom zajednicom putem posjeta i izložaba, a u budućnosti se planiraju i radionice.

10. Veselimo se realizaciji planiranih muzejskih projekata za koje su nam osigurana sredstva.

MUZEJ GRADA SPLITA

BRANKA BREKALO □ Muzeja grada Splita, Split

1. Grad Split osnivač je Muzeja grada Splita (MGS) koji jedini, zbog činjenice da upravlja Podrumima, ima drukčije, izdašnije financiranje svoje redovite djelatnosti i programa. Tako je od 2015. godine, kada su podrumi Dioklecijanove palače dani MGS-u na upravljanje. S višemilijunskim prihodima od ulaznica i najma Podruma, iako od 2019. godine ukupne prihode vraćamo Gradu, nismo tipičan primjer ulaganja proračunskog novca u ustanovu.

Redovito apliciramo na natječaj Ministarstva kulture i medija RH za programska sredstva, edukaciju i restauraciju te od njih obično dobivamo oko 90 – 120 tisuća kuna.

Kako je Muzej iznimno mnogo sati otvoren za posjetitelje, i to sve dane i blagdane od travnja do studenoga, Muzej grada Splita nema problem novca.

2. Muzeji svojim osnivačima nisu problem dok ih oni sami ne upozore na određene probleme, osobito sigurnosne. Osnivači uglavnom slabo poznaju ne samo standarde rada, probleme ustanove, nego i sam sadržaj muzeja. Primjerice, Muzej grada Splita institucija je koja upravlja radom Muzeja, Dioklecijanovih podruma, Galerije „Emanuel Vidović“, Jugoistočne kule, Mletačke kule te Ophodom. Navedene lokacije imaju iznimnu važnost za povijesno-kulturni razvoj Splita. Nalaze se na čak šest lokacija, a da neki u mjerodavnim službama to i ne znaju.

Ne zanima ih ni nedovoljan broj zaposlenih sve dok ustanova radi. Iz Grada smo upozoreni kako zaposlenici mogu raditi i više poslova, što oni zaista i rade. U ovom trenutku muzejska je knjižnica zatvorena jer nismo dobili zamjenu za osobu na roditeljskom dopustu; odlaskom kućnog majstora prije više od godine dana nije nam omogućeno zapošljavanje nove osobe; tražili smo zamjenu za kolegicu recepcionarku koja je na dugom bolovanju, a i voditeljica Arhivske zbirke često je na bolovanju, ali zamjene nismo dobili; trenutačno je mlada kolegica kustosica otišla na roditeljski dopust, ali nitko ne reagira na naše dopise.

S ukupno šest lokacija imamo zaposlena dva domara i jednoga muzejskog tehničara, nemamo nijednog voditelja, ni dokumentarista, kao ni zamjenika/zamjenicu ravnateljice.

Na uporna inzistiranja ravnateljice Muzej je samo djelomično riješio prostor(e) čuvaonice.

Nema sastanaka s mjerodavnicima, komunikacija je elektronička ili na osobno traženje.

3. Muzeju grada Splita najveći je problem nedostatak broja zaposlenih, tj. manjak stručnoga, administrativnoga i pomoćnog osoblja.

Iznimno je teško i odgovorno skrbiti o muzejskom fondusu koji je, u skladu s mogućnostima, smješten na više lokacija. Imamo samo jednu kvalitetnu izmještenu muzejsku čuvaonicu, dvije su vlažne, a četvrta je u sklopu sportsko-rekreativnog kluba!

4. Muzej je, uz sjedište i stalni postav u Papalićevoj 1, tijekom godina dobivao nove baštinske prostore: Mletačku kulu, Galeriju „Emanuel Vidović“, Podrume, Ophod nad sjevernim zidom Palače, Jugoistočnu Dioklecijanovu kulu, ali koncepti i vizije, iako su ih ravnatelji pisali i predlagali, nisu zaživjeli. Sada imamo gotov projekt arhitektonskoga i muzeološkog uređenja Mletačke kule, koji je potaknuo bivši gradonačelnik, ali ga nije podržala nova gradska uprava.

Muzej grada Splita partner je u gradskom projektu EU-a *Palača života, grad mijena*, koji se temelji na obnovi, valorizaciji, prezentaciji i unaprjeđenju upravljanja UNESCO-ovim lokalitetom Stare gradske jezgre. U sklopu njega Muzej će sudjelovati s uređenjem dvaju prostora: prizemljem s dvorištem i Jugoistočnom kulom s dijelom prostorija u Lukačićevoj 5. Poboljšavamo stanje jugoistočnog kvadranta Podruma, koji je desetljećima zanemarivan.

U prostorijama Podruma djelomično smo uredili infrastrukturu, postavili trajnu izložbu i 18 staklenih dvojezičnih panoa raspoređenih u prostorijama, s objašnjenjima i shematskim prikazima onoga što se kroz prošla stoljeća u njima mijenjalo i događalo.

Čeka nas mnogo posla na sanaciji i konzervaciji Podruma i uređenju zgrada iznad Podruma, što bi trebao biti veliki zajednički projekt službi Grada Splita, Konzervatorske službe, Vodovoda i kanalizacije.

Dakle, poboljšanja ima, ali uz potporu osnivača mogli bismo i bolje.

5. Više smo orijentirani na skupljanje predmeta iz povijesti, ne nužno starije. Muzej grada Splita malo kada prati suvremenost, ne bilježi fenomene 21. stoljeća ni promjene grada, ne stvara zbirke novije povijesti i aktualnih događanja, kao građu za buduće naraštaje.

Suvremenim umjetninama najbolje se dopunjuju zbirke slika, skulptura i grafika.

6. Do predmeta najčešće dolazimo kupnjom i darovanjem. Smatram nužnim početi sustavno prikupljati suvremene predmete.

7. Kao i mnogi drugi muzeji, i MGS na društvenim mrežama objavljuje videoulomke ne samo o muzejskim predmetima i događanjima nego i o procesima restauracije, nastajanja izložaba ili o našim zaposlenicima.

Projekt uređenja Mletačke kule za Muzej obrane grada kao izdvojenog postava Muzeja grada Splita zbog skućenosti prostora (oko 80 m²) obiluje multimedijom. Digitalna će tehnologija umnogome učiniti zanimljivijim prvi muzejski postav u Jugoistočnoj kuli.

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni napori uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselile u godini koja dolazi?

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašemu mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

Mislim da bismo svjetlosnim efektima mogli naglasiti lokaciju Galerije „Emanuel Vidović“, a Dioklecijanovu menzu najbolje bi bilo dopuniti hologramima koji objašnjavaju puninu njezine povijesne uloge.

Nedostaje nam mogućnosti i vremena za dulja stručna usavršavanja, i to u drugim gradovima i ustanovama, čak i izvan Hrvatske.

8. Stalni postav iz 1992. godine prikazan je kronološki. Od tada su intervencije bile malobrojne i nisu bile učestale. Kako je već istaknuto, trenutačno radimo na uređenju i opremi prizemlja i dvorišta Muzeja, a u planu je i revizija i osuvremenjivanje stalnog postava.

9. Naš je muzej dobro umrežen sa sugrađanima, imamo knjižnicu s poluotvorenim režimom korištenja, a česta su i različita događanja u Gotičkoj dvorani – od stručnih predavanja do koncerata. U Podrumima se uz muzejske izložbe održavaju različiti programi pa Hrvatska udruga likovnih umjetnika postavlja svoje izložbe, Obrtnička komora organizira *Praznike cvijeća* s edukativnim predavanjima, a u tim prostorima i vinari održavaju svoje prezentacije.

Muzejska galerija u Dioklecijanovoj palači mjesto je izlaganja različitih udruga, amatera, profesionalnih umjetnika i predstavnika manjina.

Nažalost, nedostaju nam mladi premda za njih imamo odlične edukativne radionice i zastupljeni smo u kurikulumima dvadesetak splitskih škola, a možemo se pohvaliti da su nam najmlađi posjetitelji vrtičke grupe.

10. Očekujemo zapošljavanje novih osoba, primjereno muzejskim potrebama, početak rada na Mletačkoj kuli za Muzej obrane Splita, dovršetak EU projekta, mnogo bolji rad na marketingu i razrađeni PR Muzeja grada Splita.

Muzej grada Splita, sa svim vrijednostima koje čuva i svim prostorima kojima upravlja, treba se pozicionirati visoko na kulturnoj mapi grada i stalno promovirati ljude, običaje, događaje, arhitekturu, dizajn, umjetnost zaslužnih Splitskana, ljude koji su oblikovali grad i one koji danas stvaraju kulturne vrijednosti za budućnost.

MUZEJ GRADA TROGIRA

dr. sc. FANI CELIO CEGA □ ravnateljica

LUJANA PARAMAN □ viša kustosica

MAJA MALJKOVIĆ ZELALIJA □ voditeljica odnosa s javnošću

1. Grad Trogir, osnivač Muzeja, dugi je niz godina podupirao redovitu djelatnost i posebne programe Muzeja sukladno svojim mogućnostima, odnosno nemogućnostima, pri čemu su se osiguravala minimalna sredstva za muzejski godišnji program, dok se investicije i investicijsko održavanje uopće nisu financirali (obnova muzejske zgrade traje od 2002. godine, 2002. – 2017. financirana je isključivo sredstvima Ministarstva kulture i medija RH). No od 2018. godine u proračunu Grada osigurana su sva zakonski propisana sredstva, pa Grad podupire i programsku djelatnost i investicije. Stoga planiranu djelatnost u tekućoj godini uspijevamo realizirati, pri čemu moramo napomenuti da su dodijeljena sredstva za godišnju programsku aktivnost još uvijek skromna (posebno s obzirom na inflaciju), pa programe planiramo i prilagođavamo u skladu s tim.

Muzej se redovito prijavljuje na natječaj Ministarstva kulture i medija RH, natječaj Splitsko-dalmatinske županije te na ostale dostupne natječaje u RH. Također, posljednjih nekoliko godina surađujemo s Općinom Marina, TZ-om općine Marina te Općinom Okrug na projektima dokumentacije i prezentacije arheološke baštine koji se financiraju donacijama iz proračuna navedenih institucija.

Manji dio sredstava Muzej osigurava iz vlastitih prihoda, od zakupa prostora u našem vlasništvu, prodajom ulaznica i publikacija te obavljanjem usluga arheološkog nadzora. Kontinuirano sponzorstvo i donacije privatnih tvrtki teško je ostvariti.

2. Iako je posljednjih godina primjetan određeni napredak u smislu upoznavanja osnivača s muzejskom djelatnosti i projektom sanacije i obnove palače Garagnin-Fanfogna u kojoj je Muzej smješten (uz probleme zaštićenih najmpri-maca i sudskog spora s nasljednicima bivših vlasnika palače, zbog čega u njezinu istočnom krilu, u kojemu je smješten postojeći stalni postav, nije mogla početi obnova), osnivači su još uvijek slabo upoznati s veličinom i značenjem muzejskog fundusa, sa stručnim i tehničkim standardima o radu Muzeja, posebice u segmentu pohrane i zaštite muzejske građe i muzejske dokumentacije te upravljanja digitalnim podacima.

U skladu s tim, mogućnosti popunjavanja potrebnim stručnim i tehničkim osobljem (koje bi radilo na programima preventivne zaštite te konzervacije i restauracije raznovrsne građe, na inventarizaciji i obradi muzejske građe i dokumentacije, u potrebnim istraživanjima za popunu zbirki za novi stalni postav, na potrebnoj digitalizaciji i informatizaciji...) limitirane su, kao i resursi za nužna ulaganja za uređenje muzejskih čuvaonica, radionica i prostora za obradu građe te za njezinu konzervaciju i restauraciju.

S druge strane, osnivač podupire radove na sanaciji i obnovi zapadnog krila palače Garagnin-Fanfogna (građevni radovi, izrada projektne dokumentacije) te se može očekivati da će se realizacijom tog projekta riješiti dio navedenih problema (projekt podrazumijeva uređenje muzejskih ureda s muzejskom knjižnicom, dijela potrebnih muzejskih čuvaonica i radionica, prezentaciju knjižnice obitelji Garagnin-Fanfogna zajedno s poviješću palače i njezinih vlasnika te uređenje novoga stalnog postava muzejskog Lapidarija sa suvenirnicom i muzejskim kafićem). Problem zaštićenih najmoprimaca u istočnom krilu palače završen je prije dvije godine, dok se sudski spor s nasljednicima vlasnika palače, vezan također za istočno krilo, rješava u suradnji s osnivačem, stoga nas očekuje izrada projektne dokumentacije za obnovu tog dijela palače.

Suradnja s osnivačem ostvaruje se djelovanjem Upravnog vijeća, komunikacijom s gradskim Upravnim odjelom za društvene djelatnosti odnosno s njegovom pročelnicom te s Upravnim odjelom za financije, u manjoj mjeri s gradonačelnikom.

Osnivača upoznajemo s našim programima i problemima, obrazlažemo plan i program rada Muzeja te redovito izrađujemo izvješća o njegovoj realizaciji koje prezentiramo Gradskom vijeću.

3. Kao najveći problem i izazov Muzeja grada Trogira pokazuje se nedostatak stručnog osoblja, zbog čega smo ograničeni u razvoju naše muzejske djelatnosti i podizanju stručnih standarda, uključujući i intenzivniji rad na realizaciji novoga stalnog postava. Usto, neobnovljena muzejska zgrada stalna je prijetnja i ugroza za muzejsku građu i dokumentaciju, ali i za same muzejske djelatnike (pa i ulične prolaznike). Glede računala i računalne opreme, ona je zadovoljavajuća i obnavlja se svake godine. Planirana su i daljnja unaprjeđenja u smislu nabave novog softvera te osiguranja adekvatne pohrane i sigurnosne kopije digitalnih podataka.

4. Muzej grada Trogira se od 2003. do 2013. godine brojčano povećao za šest zaposlenika, od čega četiri stručna, zahvaljujući čemu danas imamo razvijenu pedagošku djelatnost i dobru vidljivost u javnom prostoru, kao i razvijenu stručnu djelatnost na području istraživanja arheološke, kulturno-povijesne te umjetničke i likovne baštine Trogira i trogirskog područja. U tome surađuje s lokalnim odgojno-obrazovnim ustanovama, kulturnim i drugim udrugama, drugim muzejskim ustanovama te hrvatskim i inozemnim sveučilištima i znanstvenoistraživačkim ustanovama.

Značajniju konceptualnu transformaciju Muzej je doživio kreiranjem komunikacijske strategije, ponajprije strategije nastupa na društvenim mrežama i blogu (počevši od 2013. godine) te kreiranjem prvoga strateškog plana Muzeja grada Trogira (kreiran 2015. godine za razdoblje 2016. – 2018.). Obje su strategije rezultirale pozitivnim promjenama i pridonijele daljnjem razvoju muzejske djelatnosti, kao i njezinu predstavljanju široj javnosti. U sklopu tih strategija kreiran je i vizualni identitet Muzeja na društvenim mrežama, a naposljetku je 2021. godine otvorena i muzejska internetska stranica. Osim unaprijeđene komunikacije s građanima i korisnicima, koja je rezultirala povećanim zanimanjem za muzejsku djelatnost i sadržaje, kreiranje strateškog plana imalo je pozitivan utjecaj na ostvarivanje postavljenih ciljeva te na realizaciju planiranih programa i aktivnosti. Daljnji razvoj očekujemo uređenjem prizemlja zapadnog krila muzejske zgrade s novim stalnim postavom muzejskog lapidarija, suvenirnicom i muzejskim kafićem, uz uređenje katova i prezentacijom knjižnice Garagnin-Fanfogna, povijesti palače i njezinih vlasnika, muzejskim uređskim prostorijama, dijelom čuvaonica, radionicom za konzervaciju i restauraciju te obradu muzejske građe. Obnova zapadnog krila zgrade s novim postavom i dodatnim sadržajima podrazumijeva novi vizualni identitet Muzeja i jaču prisutnost u javnom prostoru, uz jasno artikuliranu muzejsku misiju, dok će dodatno zapošljavanje stručnih i drugih djelatnika rezultirati potrebnom reorganizacijom Muzeja i daljnjim razvojem muzejske djelatnosti.

5. Muzej još uvijek nema pisanu izjavu o politici skupljanja. U prikupljanju građe orijentirani smo na arheološku, kulturno-povijesnu, tradicijsku i umjetničku baštinu Trogira i nekadašnjega trogirskog distrikta, u sklopu čega prikupljamo i pojedine predmete vezane za život grada danas (npr. za važna događanja, gradsku svakodnevicu, kulturu, umjetnost, politiku itd.).

6. Do muzejskih predmeta ponajviše dolazimo darovanjem i vlastitim arheološkim istraživanjima, dok su raspoloživa sredstva za otkup minimalna. Velika količina muzejske, tzv. studijske građe pristigao je i pristiže u Muzej na temelju obveze trajne pohrane građe iz arheoloških istraživanja na području za koja je Muzej nadležan (grad Trogir, općine Okrug, Seget i Marina). Muzej planira donošenje izjave o politici skupljanja građe (zajedno s Pravilnikom o načinu stjecanja muzejske građe i dokumentacije) u kojoj će biti definiran program prikupljanja građe i popunjavanja poje-

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselile u godini koja dolazi?

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašem mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (Kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

dinih zbirki, posebice s obzirom na razvoj muzeološke koncepcije novoga stalnog postava istočnog krila muzejske zgrade. U tom smislu, osim intenziviranja terenskog rada i istraživanja za pojedine zbirke, Muzej će s osnivačem dogovoriti i povećanje novca za otkup. Također je planirano donošenje smjernica za pohranu arheološke građe i dokumentacije kojima će biti propisana potrebna dokumentacija građe i način njezine izrade kako bi se mogla automatski prebaciti u muzejski sustav.

7. Digitalizacija se u Muzeju provodi radi dokumentiranja (fotografskoga i grafičkoga), inventarizacije, stručne obrade i prezentacije građe, ali je zasad samo manji dio građe obrađen na taj način. Kako nije riječ o sustavnom projektu, nema standardizacije digitalnih formata ni načina pohrane digitalne građe. S obzirom na broj stručnih djelatnika zaposlenih u Muzeju i njihovih sadašnjih obveza, za sustavno provođenje projekata digitalizacije te upravljanja (baze, pohrana) digitalnim podacima (tzv. *Big Data* – u Muzeju se, naime, pohranjuju i velike količine digitalnih podataka generiranih arheološkim istraživanjima Muzeja i vanjskim istraživanjima – koji su također javno dobro), nužno je zaposliti dodatne stručne i tehničke djelatnike koji bi se educirali u informatičkom i dokumentacijskom smislu te stekli vještine za rad na projektu odnosno za upravljanje digitalnim podacima.

8. Središnji dio stalnog postava u istočnom krilu Muzeja (originalna koncepcija iz 1966.) organiziran je kronološki, kao i lapidarna zbirka (koncepcija iz 1987.) izložena u prizemlju zapadnog krila. Iznad Lapidarija je i Galerija Cate Dujšin Ribar, u kojoj je smješten Trogiru/Muzeju doniran dio Catina slikarskog opusa organiziran tematski (kroz povijest), uz manji opus tematski organiziranih keramičkih skulptura Zlate Radej, također doniranih Muzeju.

U stalnom postavu interveniramo prema potrebi te u skladu sa željama kustosa i ocjenom stručnog vijeća – od uvođenja novih informacijskih pomagala, izlaganja predmeta pristiglih donacijom i trajnom pohranom (primjerice, postav keramičkog opusa Zlate Radej, otvoren u Galeriji Cate Dujšin Ribar 2015.; donacija namještaja obitelji Mavretić uklopljena u stalni postav 2021.) do reinterpretacije određene teme u skladu s novim spoznajama (primjerice, izmjena i dopuna sobe *Prapovijest i antika* stalnog postava 2014.).

U stalnom postavu multimedije još nema, no teško ju je i uklopiti u trenutačnu muzejsku koncepciju. Uređenje novoga, suvremenog postava očekuje nas nakon obnove i dovršenja zapadnog krila zgrade (Lapidarij s pričom o početcima grada u prizemlju, priča o palači i knjižnici na prvom katu).

9. Muzej grada Trogira surađuje s lokalnom zajednicom, što se ponajprije odnosi na suorganizaciju izložaba i događanja te pružanje stručne potpore i pomoći pri realizaciji raznovrsnih projekata kako udruga građana, tako i odgojno-obrazovnih ustanova, ali i pojedinaca. Muzej grada Trogira otvoren je za prihvaćanje prijedloga, mišljenja i ideja lokalne zajednice, kao i za njihovu realizaciju. Prema dosadašnjem iskustvu, projekti nastali suradnjom s lokalnom zajednicom rezultirali su pozitivnim dojmovima i reakcijama (kako uključenih, tako i posjetitelja/pratitelja) te zadovoljstvom svih suorganizatora. S tim u vezi treba naglasiti da neke uspješne suradnje traju dugi niz godina i postale su svojevrsna tradicija. Osim suorganizacijskih projekata, pri realizaciji pojedinih muzejskih projekata zajednica je pozvana da sudjeluje u njima ustupanjem predmeta/umjetnina, dijeljenjem osobnih/obiteljskih svjedočanstava/sjećanja o određenoj tematici, pomoći pri istraživanju i sl. (pozivi za sudjelovanje su javni – objavljuju se na društvenim mrežama, putem medija i sl., ali su to i osobni, izravni pozivi). Jednom prilikom sastavljena je i anketa kojom se istraživalo zadovoljstvo pratitelja na društvenim mrežama te su se putem nje prikupljali prijedlozi građana vezani za unaprjeđenje objava (slično istraživanje o samome Muzeju grada Trogira, npr. o zadovoljstvu stalnim postavom/izložbama/događanjima/programima/projektima, nikada nije provedeno već se ono mjerilo isključivo kvantitativnim podacima – onima o broju posjetitelja, osim ako ne uzmemo u obzir i knjige dojmova u stalnom postavu i na svim povremenim izložbama).

10. U sljedećem razdoblju očekujemo nastavak sadašnjih radova na obnovi kata zapadnog krila palače, zajedno s restauracijom stropnog oslika prve knjižnice obitelji Garagnin, što nas osobito veseli, uz istodobni dovršetak potrebne dokumentacije te prijavljivanje cjelokupnog projekta obnove zapadnog krila palače za dodjelu sredstava iz fondova EU-a, pri čemu očekujemo i veću potporu osnivača i zapošljavanje dodatnih djelatnika. Obnova i uređenje muzejske zgrade u UNESCO-ovu gradu trebao bi biti kulturni projekt broj jedan.

U svom radu promoviramo ljubav prema baštini kao dijelu vlastitog identiteta, cjeloživotno obrazovanje, javno dostupnu kulturu, znanje i znanost, suradnju, inkluzivnost, ravnopravnost, poštovanje ljudskih prava, životinjskih prava, zelene politike...

U nastavku godine, u srpnju, veselimo se velikoj izložbi u povodu obilježavanja 60. obljetnice osnivanja Muzeja, nastavku arheoloških i istraživanja u suradnji s hrvatskim i inozemnim institucijama, nastavku projekta restauracije i konzervacije muzejske građe, realizaciji nekoliko izdavačkih projekata, muzejskim radionicama i povremenim izložbama te, naravno, nastavku radova na obnovi naše palače.

MUZEJ VALPOVŠTINE

STJEPAN VIDAKOVIĆ □ Muzeja Valpovštine, Valpovo

1. Osnivač Muzeja Valpovštine osigurava sredstva potrebna za tekuće poslovanje Muzeja. Redovito financira ili sufinancira muzejske aktivnosti i do sada nije bilo problema u osiguravanju sredstava potrebnih za predviđene programe i aktivnosti ili za nabavu potrebne opreme.

Muzej Valpovštine redovito sudjeluje na natječajima za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH. Do sada je svake godine od poslanih programa barem jedan bio prihvaćen. U sufinanciranju tih programa redovito sudjeluje i Grad Valpovo.

Osim sredstava osnivača i Ministarstva, Muzej Valpovštine preko natječaja za financiranje potreba u kulturi redovito dobiva i sredstva Osječko-baranjske županije. Uz navedene izvore financiranja, dio sredstava kumulira se i iz vlastitih prihoda – od ulaznica, tiskovina i ostalih muzejskih aktivnosti.

2. Osnivač je upoznat sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad Muzeja. Ovisno o financijskim mogućnostima, osigurava nam nabavu opreme potrebne za adekvatnu pohranu predmeta u depoima, kao i za njihovo izlaganje na izložbama. Usto su nam osigurana i sredstva za tehničku opremu potrebnu za rad.

3. Do sada je najveći problem bio nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, no taj je problem uvelike posljedica neizvjesnoga imovinskog stanja glede Dvorca Prandau-Normann, u kojemu je Muzej smješten. Zbog istog razloga opterećeni smo i nepostojanjem adekvatnog prostora za održavanje radionica. Pozitivno je to što je ove godine na godinu dana otvoreno radno mjesto kustosa-pripravnika, čime je povećan broj stručnog osoblja u Muzeju.

4. Muzej Valpovštine osnovan je 1956. godine, no zbog izbivanja Domovinskog rata prestao je raditi 1991. godine. Ponovno otvorenje Muzeja uslijedilo je 2005. godine. Nakon dolaska Mirjane Paušak na mjesto kustosice u Muzeju 2006. godine započela je stručna inventarizacija muzejskih predmeta, vođenje muzejske dokumentacije te, konačno, i osmišljavanje izložbenih sadržaja. Muzej se izvorno nalazio u četiri prostorije, da bi se s vremenom proširio na još tri sobe. Nekadašnji prostor Muzeja koji se prostirao na cijelom prvom katu Dvorca Prandau-Normann ostao nam je nedostižan zbog neriješenih imovinskih odnosa. Muzej je nakon ponovnog početka rada pokrenuo redovite izložbene aktivnosti, kao i organiziranje stručnih vodstava za sve zainteresirane posjetitelje.

5. Muzej redovito prikuplja predmete iz povijesti Valpova i Valpovštine te pokušava prikupiti što više predmeta koji mogu što potpunije ispričati priču o povijesti Valpova i pripadajućeg kraja.

6. Osim nekoliko predmeta koji su otkupljeni, Muzej je do gotovo svih ostalih predmeta došao darivanjem. Riječ je o dobrovoljnim donacijama osoba iz Valpova i okolice ili onih koji su bili u posjedu predmeta vezanih za Valpovo ili Valpovštinu.

7. Svi su muzejski predmeti inventarizirani. Time je osigurano lakše i efikasnije pretraživanje muzejskih predmeta primarne i sekundarne dokumentacije kako muzejskom osoblju, tako i različitim istraživačima. Idealan način za upoznavanje muzejske zajednice s novitetima i tehnikama digitalizacije bili su seminari poput onih što su se u organizaciji MDC-a održavali *online*, a donosili su informacije o radu s predmetima i o njihovoj pravilnoj digitalizaciji, kao i o prezentaciji različitih tema iz muzeološke struke općenito.

8. Stalna izložba u Muzeju Valpovštine postavljena je tematski. Unutar sačuvanih muzejskih predmeta iz ostavštine valpovačkih vlastelina mogu se vidjeti oni koji prikazuju svakodnevn život jedne velikaške obitelji u 18. i 19. stoljeću.

Intervencije u stalnu izložbu su rijetkost. Samo se u posljednjoj izložbenoj prostoriji godišnje izmjenjuju izložbe koje uglavnom nisu povezane s vlastelinskom ostavštinom. Multimedija je na izložbi minimalno zastupljena, samo jednim zvučnim sadržajem. Ovisno o financijskim mogućnostima, namjeravamo promijeniti to stanje.

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselile u godini koja dolazi?

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječe za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašemu mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevnicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (Kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

9. Muzej redovito surađuje s različitim gradskim udrugama i društvenim akterima pridonoseći tako umreženosti i realizaciji zajedničkih projekata. Pritom Muzej najčešće ima ulogu osiguravanja potrebnih podataka ili vizualnih sadržaja iz povijesti grada i Valpovštine kojima se obogaćuju sadržajne aktivnosti određenog projekta. Uključenost drugih društvenih sudionika u muzejske aktivnosti najčešće se postiže tematskim turama po Muzeju i Dvorcu koje se, ovisno o programu, prilagođuju grupama. Odličnu suradnju ostvarujemo s osnovnom i srednjom školom u Valpovu, kao i s dječjim vrtićima s područja Valpova.

10. Muzej će u sljedećem razdoblju nastaviti stručnu obradu muzejskih predmeta te njihovo adekvatno pohranjivanje. Naša nastojanja u idućem razdoblju bit će usmjerena na nabavu suvremenih izložbenih vitrina, kao i na povećanje multimedijских sadržaja u sklopu stalne izložbe. Težimo i postavljanju izložbe u Spomen-sobi 107. brigade ZNG-a i Domovinskog rata, kao i intenziviranju programa radionica u muzejskom prostoru.

GRADSKI MUZEJ VINKOVCI

HRVOJE VULIĆ □ Gradski muzej Vinkovci, Vinkovci

1. Osnivač u najvećoj mjeri podupire redovitu djelatnost i programe Muzeja, omogućujući time provedbu naših projekata i pridonoseći razvoju Muzeja.

Prijavljujemo se i na natječe Ministarstva kulture i medija RH, Vukovarsko-srijemske županije i javnih tvrtki, a oko 20 – 25 % ukupnih financijskih sredstava čini vlastiti prihod, koji najvećim dijelom potječe od arheoloških istraživanja.

2. Smatramo da je osnivač dovoljno dobro upoznat s našim potrebama, a prostora za veći doprinos uspješnoj suradnji prije svega vidimo u osiguranju sredstava i informiranju o natječajima. Poznavanje navedene problematike prije svega je naš zadatak, a suradnju i komunikaciju ostvarujemo neposrednom usmenom komunikacijom, sastancima uživo, telefonskim razgovorima te mailovima i dopisima, ovisno o situaciji i potrebama. Imamo otvorene komunikacijske kanale s osnivačem, s malo ili nimalo šuma u njima.

3. Trenutačno je naš najveći problem ograničenost prostora (za izlaganje i čuvanje građe), kao i neadekvatni mikroklimatski uvjeti s obzirom na to da smo smješteni u zgradama iz 18. i 19. stoljeća.

Međutim, u tijeku je izrada projektne dokumentacije koja bi trebala riješiti taj problem rekonstrukcijom postojećih i gradnjom novih prostora.

4. Najveća transformacija koju je Gradski muzej Vinkovci (GMV) doživio od 2000. jest otvaranje Stalnoga etnološkog postava 2001. i Stalnoga arheološkog postava 2009. godine. Postavi su iznimno pozitivno utjecali na poboljšanje djelatnosti te su, osim povećanja broja posjetitelja, pridonijeli i povećanju broja zaposlenih (spremačica, muzejske pedagoginje...).

5. Gradski muzej Vinkovci u procesu je pisanja *Strategije skupljanja građe*, po mome mišljenju i u mišljenju većine kolega potpuno besmislenoga i suvišnog dokumenta, tako da trenutačno formalno nemamo takav dokument, ali se u prikupljanju građe vodimo zdravorazumskim pristupom. Kao gradski muzej općeg tipa koji je orijentiran na područje Vinkovaca i vinkovačkog kraja (iako, nažalost, bez zakonskog uporišta jer je teritorijalna nadležnost Muzeja samo davna uspomena – nadamo se da će se to promijeniti), smatramo da nam je cilj skupljati sve predmete koji nam mogu pomoći da ispričamo priču o životu ljudi na ovom području, kao i predmete za koje trenutačno nismo sigurni imaju li takvu vrijednost, ali će budućim istraživačima možda biti zanimljivi. Istodobno nastojimo skupljati i novu građu za koju procijenimo da ima određenu baštinsku važnost.

6. Najvećim dijelom do građe dolazimo terenskim radom, tj. istraživanjem, zatim donacijama i, u najmanjoj mjeri, otkupom. U budućnosti bismo voljeli imati veći budžet za otkup građe.

7. Do sada smo digitalizirali dio građe, čime smo postigli da ona ostane sačuvana u digitalnom obliku te da putem objava, tj. online, postane dostupnija širem krugu publike.

Dugoročno bi nam koristila kombinacija financijske potpore dio koje bismo utrošili za nabavu opreme i za financiranje/sufinanciranje radnih mjesta, a dio bismo utrošili za stjecanje dodatnih digitalnih znanja i vještina.

8. Stalni etnološki postav organiziran je primarno tematski, dok je arheološki primarno kronološki i unutar pojedinih razdoblja tematski (po temama, materijalima ili konceptima).

U postav nastojimo unositi manje intervencije u smislu dodavanja nove građe ili poboljšanja postojeće prezentacije, a to se obično događa nekoliko puta u godini.

Multimedija u većem opsegu zasad nije dio naših postava zbog nedostatka financija, ali i zbog planiranja novih postava u kojima će biti zastupljena u puno većoj mjeri. Naime, multimedija kojom se trenutačno koristimo (QR kodovi s audiovodstvom, projiciranje zvukova...) nailazi na pozitivne reakcije posjetitelja.

Svjesni problema dosta skupog održavanja multimedije u susjednim muzejima, pri izradi novog koncepta i projektne dokumentacije poseban će nam cilj biti racionalno održavanje i održivost.

9. Teško je odgovoriti na to pitanje, ali nedvojbeno je da lokalnu zajednicu nastojimo uključiti u dijalog i čuti njihova mišljenja. Neke su teme pripadnicima lokalne zajednice zanimljivije i imaju veći odaziv (lokalne teme i povijest), ali za neke druge, općenitije teme ne postoji veliko zanimanje. To je lakše razumjeti ako se uzmu u obzir egzistencijalni problemi koji su se pojavili posljednjih godina, pa su muzeji više mjesta koja mogu pružiti odmak od stvarnosti nego mjesta na kojima ćemo dodatno razgovarati o stvarnosti. Ono na što smo posebno ponosni jest davanje prostora ranjivim skupinama, s kojima ostvarujemo vrlo dobru suradnju i tako im otvaramo prostor za uključivanje u zajednicu i povećavamo njihovu prisutnost, a lokalnu zajednicu osvještavamo o njihovu postojanju i problemima.

10. Očekujemo dovršetak velike količine projektne dokumentacije i početak realizacije određenih projekata koji će omogućiti dosezanje punih potencijala GMVka, prije svega obnovom postojećih objekata, ali i gradnjom, stjecanjem i obnovom novih. Vrijednosti koje nastojimo promovirati ne mijenjaju se, a to su važnost baštine i prošlosti, važnost muzeja ne samo kao čuvara baštine nego i kao aktivnih sudionika u životu zajednice koji, uz svoju osnovnu djelatnost – skupljanje i čuvanje baštine, pripadnicima svoje zajednice mogu pružiti mnoge dodatne sadržaje.

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselite u godini koja dolazi?

MUZEJ – MUSEO LAPIDARIUM

Na pitanja odgovorili djelatnici Muzeja – Museo Lapidarium, Novigrad-Cittanova

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječeaje za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašemu mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno nasljeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (Kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

1. Od samog osnutka 2006. godine djelatnost Muzeja uvelike je potpomagana financijskim sredstvima osnivača – Grada Novigrada. Tijekom 2022. godine Grad je financijski podupirao redovitu djelatnost Muzeja u iznosu od gotovo 70 % potrebnih sredstava. Osim toga, Muzej se svake godine prijavljuje na natječeaje Ministarstva kulture i medija RH za financiranje javnih potreba u kulturi, putem kojih se ostvaruju znatna financijska sredstva za provedbu planiranih muzejskih programa. Usto, provedbu muzejskih programa financijski podupiru i Istarska županija te Turistička zajednica Grada Novigrada – Cittanova. Dio financijske potpore potrebne za redovitu djelatnost, kao i za provedbu muzejskih programa, izdvaja se iz vlastitih prihoda.

2. Ravnateljica Muzeja redovito izvještava pročelnika Upravnog odjela za poslove Ureda gradonačelnika, opće poslove i društvene djelatnosti o muzejskoj djelatnosti, kao i o svim eventualnim problemima unutar Muzeja te se na taj način ostvaruje suradnja radi što bolje komunikacije i stalnog poboljšanja poslovanja Muzeja, stanja muzejske građe i uvjeta muzejskog prostora.

3. U posljednjih nekoliko godina Muzej otežano pronalazi sezonske djelatnike za čuvanje izložbenih prostora, kao i tehničke djelatnike za pomoć pri organizaciji festivala *Arterija*.

Muzejska je građa smještena u prostor muzejske čuvaonice u prizemlju Muzeja. No kako Muzej kontinuirano pribavlja građu, smanjuje se raspoloživi prostor u čuvaonici, što znači da će se u budućnosti morati osigurati novi pomoćni prostor za smještaj građe.

4. Muzej – Museo Lapidarium ustanova je koja djeluje na području kulture od 2006. godine, kada je dovršena i otvorena nova zgrada sa stalnim postavom. Od samog početka neprekidno se radi na poboljšanju muzejske djelatnosti i Muzeja općenito, ali od trenutka osnivanja Muzej nije doživio konceptualnu transformaciju.

5. Muzejska je građa podijeljena u pet zbirki. To su Arheološka zbirka, Zbirka Lapidarij, Kulturno-povijesna zbirka, Zbirka plakata i Zbirka Galerije Rigo. U protekloj godini osnovane su dvije nove zbirke: Arheološka zbirka i Zbirka plakata. Arheološka zbirka obuhvaća arheološke predmete pronađene na području grada Novigrada tijekom arheoloških istraživanja i nadzora, a pronađeni se predmeti datiraju u razdoblje od 1. do 18. stoljeća. U Zbirci plakata zastupljeni su umjetnički plakati značajnih lokalnih umjetnika od kraja 20. stoljeća do danas. Najstarija zbirka u muzeju je Zbirka Lapidarij, koja obuhvaća kamene spomenike. Najreprezentativniji dio zbirke izložen je u stalnom postavu Muzeja, a osobito se ističu spomenici ranosrednjovjekovnog razdoblja. Zbirka Galerije Rigo umjetnička je zbirka koja obuhvaća djela 20. i 21. stoljeća, a čine je umjetnička djela hrvatskih i međunarodnih autora koji su izlagali u Galeriji i u Muzeju.

Posljednja je zbirka Kulturno-povijesna, a objedinjuje kulturnu, povijesnu i prirodnu baštinu zajednice u kojoj djeluje poput razglednica, ilustracija, dokumenata, sakralnih predmeta i ostale građe. Lokalnog je značenja i obuhvaća građu iz 18., 19. i 20. stoljeća. Istraživanje i skupljanje građe provodi se u kontekstu lokalne povijesti Novigrada i okolice, te je povezano s tom poviješću preko ljudi, događaja ili važnih životnih razdoblja, uz poštovanje etničkih, religijskih ili političkih identiteta.

Muzej ima ustanovljenu politiku prikupljanja građe, kao i strategiju razvoja usmjerenu na donacije i otkupe predmeta za popunjavanje zbirki. Već niz godina Muzej javno potiče donacije, ali uvijek uz recipročne odnose između organizacijskih realizacija, usluga Muzeja i umjetnika/umjetnica.

6. Predmeti iz triju najstarijih zbirki Muzeja (Zbirke Lapidarij, Zbirke Galerije Rigo i Kulturno-povijesne zbirke) stečeni su ponajprije nasljeđivanjem i terenskim radom, ali i donacijama i otkupom. Tri navedene zbirke ponajviše se popunjavaju darovanjem i otkupom, kako od umjetnika/umjetnica koji su izlagali u Muzeju i u Galeriji, tako i od pojedinaca ili institucija iz lokalne zajednice. Novoosnovana Arheološka zbirka dopunjava se ponajprije terenskim radom, ali i darovanjem. Način na koji Muzej dolazi do muzejskih predmeta u potpunosti je u skladu s politikom Muzeja, a ubuduće ćemo, kao i do sada, slijediti trendove suvremenih muzejskih praksi.

7. Procesom digitalizacije kulturne baštine ostvarili smo mnogobrojne boljke. Digitaliziranjem osjetljive građe kao što su fotografije, zemljovid, planovi i razglednice osigurali smo njihovu dostupnost u digitalnom obliku, što je posljedno omogućilo bolju zaštitu izvornika. Na taj smo način sačuvali izvornike od nepotrebnog izlaganja.

Osim toga, digitalizacija nam je omogućila i objavljivanje preslika na mrežnim stranicama Muzeja. Važno je naglasiti kako su na tim stranicama svim zainteresiranima dostupne fotografije gotovo svih predmeta izloženih u stalnom postavu. Također, na mrežnim stranicama Muzeja dostupna je 3D virtualna šetnja kroz Muzej i Galeriju Rigo. Dakako, najvažniji cilj koji smo ostvarili digitalizacijom jest činjenica da smo poboljšali dostupnost građe za pregled i ekspertizu.

Radi poboljšanja rada i svoga daljnjeg razvoja, Muzej nastavlja svoj projekt digitalizacije kulturne baštine, a za to su nam potrebna financijska sredstva, ali prije svega stručno usavršavanje djelatnika, kao i razmjena znanja i iskustava s drugim institucijama.

8. Muzej – Museo Lapidarium specifičan je muzej zato što je planiran i izgrađen za potrebe spomenika kulture – Zbirke Lapidarij, čiji je najreprezentativniji dio stalni postav, koji uglavnom čine predromanički kameni ostatci iz nekađanje novigradske katedrale.

To znači da je postav organiziran tematski, s naglaskom na ranosrednjovjekovnom razdoblju. Muzej je otvoren 2006. godine i stalni se postav otad nije mijenjao. Međutim, uz stalni se postav tijekom cijele godine organiziraju multimedijiska i interdisciplinarna kulturna događanja i izložbe, kako iz različitih povijesnih razdoblja i iz neposredne prošlosti, tako i događanja i izložbe koje prate našu svakodnevicu.

Tijekom ljetnih mjeseci uobičajene su izložbe vodećih hrvatskih ili inozemnih umjetnika, kao i održavanje Međunarodnog festivala vizualnih umjetnosti *Arterija*. U tekućoj godini planirano je uvođenje audiovodiča za stalni postav, kao i predstavljanje animacije proširene stvarnosti za najvažniji muzejski predmet – za ciborij krstionice s kraja 8. stoljeća. Osim toga, u planu je i dopuna stalnog postava novim predmetima iz Arheološke zbirke.

9. Muzej organizira i realizira interdisciplinarnu izložbu, uz atraktivna spajanja različitih formi umjetničkih medija kako bi privukao sve kategorije korisnika te postao prostorom dijaloga i interakcije među ljudima, kao i mjestom otkrivanja novih relacija s lokalnom i širom zajednicom.

Tijekom 2022. godine ostvaren je niz muzejskih programa kojima je cilj bilo uključivanje i poticanje pozitivnih društvenih vrijednosti.

Održana je izložba inozemne fotografkinje Samire Saidi, koja je predstavila seriju fotografija kojima kritizira današnji odnos čovjeka i prirode, a održala je i izlaganje o odnosu umjetnosti i aktivizma, o rasizmu te o ulozi roda i identiteta u umjetnosti i kulturi. Nadalje, u sklopu obilježavanja Nacionalnog dana osoba s intelektualnim poteškoćama održane su radionice i izložba korisnika Centra za inkluziju s područja Istre. U Muzeju je predstavljena i izložba *Istrox – 50 godina istrorumunjskog jezika: od oxfordske Hurrenove zbirke do ISTROX projekta*, koja je nastala u sklopu inozemnog projekta što ga je provodilo Sveučilište u Oxfordu. Projekt *Istrox* istražuje istrorumunjski jezik i pripadnike istrorumunjske manjine koji žive na području Čepičkog polja u Istri. Tom prilikom pozvani su pripadnici istrorumunjske zajednice, kao i lokalno stanovništvo, da se aktivno uključe u projekt i izložbu. U sklopu Međunarodnog dana joge i indijske kulture lokalna je zajednica bila uključena u meditaciju i vježbanje joge, a mogli su vidjeti indijski ples te isprobati autentične indijske okuse u parku Muzeja.

10. U sljedećem razdoblju očekuje se proširenje stalnog postava predmetima iz Arheološke zbirke, planira se izrada audiovodiča za stalni postav te daljnja implementacija digitalnih medija u muzejske sadržaje. Muzej će u budućnosti, kao i do sada, nastaviti promovirati različitost, toleranciju, ljudska prava, odnos prema okolišu i druge pozitivne vrijednosti.

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:
1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselile u godini koja dolazi?

MUZEJ GRADA PAZINA

mr. sc. MAJA ZIDARIĆ PILAT □ Muzej grada Pazina, Pazin

1. PITANJE

U kojoj mjeri osnivači financijski podupiru redovitu djelatnost i posebne programe vašega muzeja tako da možete ostvariti planiranu muzejsku djelatnost?

Prijavljujete li se na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi koje provodi Ministarstvo kulture i medija RH te iz kojih izvora financiranja uspijevate namaknuti još sredstava osim onih koje dobivate od osnivača (vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije)?

2. PITANJE

Koliko su, prema vašemu mišljenju, osnivači upoznati sa stručnim i tehničkim standardima potrebnima za rad vašega muzeja te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije te koliko pridonose stalnim poboljšanjima tih okvira i pozitivnim rješenjima? Na koji način ostvarujete međusobnu suradnju, tj. kako vašeg osnivača upoznajete s tim temama i s eventualnim problemima?

3. PITANJE

Koje biste probleme ili izazove posebno izdvojili vezano za vaš muzej i njegovu djelatnost (nedostatak stručnog osoblja, nedostatak prostora i opreme za smještaj građe, neadekvatne mikroklimatske uvjete, nedostatak računalne opreme za pristup računalnoj aplikaciji za obradu muzejske građe i dokumentacije, nemogućnost osiguranja održivog modela nabave hardvera i softvera ili nešto drugo)?

4. PITANJE

Je li vaš muzej od 2000. doživio bilo kakvu konceptualnu transformaciju (novo ime, reorganizaciju, novu misiju, novu viziju)? Ako jest, kada je i koliko utjecala na promjene ili na poboljšanje muzejske djelatnosti?

5. PITANJE

Ima li vaš muzej definiranu politiku skupljanja građe? Prikuplja li muzej predmete vezane za život grada danas (npr. predmete koji se odnose na svakodnevnicu grada, aktualne događaje, suvremenike, fenomene, probleme itd.) ili je više usmjeren na stariju povijest grada, kulturno naslijeđe i sjećanja?

6. PITANJE

Na koji način dolazite do najviše muzejskih predmeta (kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, razmjenom, terenskim radom, istraživanjem ili na neki drugi zakonom dopušteni način)? Smatrate li da biste u budućnosti željeli nešto promijeniti vezano za prikupljanje građe?

1. Proračun Muzeja grada Pazina sastoji se od prihoda osnivača, vlastitih prihoda, prihoda Ministarstva kulture i medija RH i Istarske županije te od donacije (Turističke zajednice).

Muzej se redovito prijavljuje na natječaje za financiranje javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture (i Istarske županije) te je potpora kontinuirana, što nam je iznimno drago, a to znači da i resorno Ministarstvo i Županija prepoznaju rad i djelatnost naše ustanove.

Osim navedenih sredstava i sredstava osnivača, dobivamo i financijsku potporu nadležne Turističke zajednice namijenjenu promotivnim komponentama programske djelatnosti (izradi letaka i kataloga, plakata i sl.). Muzej ostvaruju vlastiti prihod od približno 150 tisuća kuna (ovisno o godini, ali to je okvirna procjena na razini 2022. godine).

Financijska sredstva koja osnivač dodjeljuje Muzeju fiksna su (uz manje modifikacije ako je riječ o investicijskom ulaganju koje ne možemo sami realizirati), što Muzej u financijskom smislu *drži* na relativno jednakim godišnjim razinama glede rada na programima, investicija i ulaganja.

2. Komunikacija s osnivačem održava se preko nadležnog Odjela u Gradu Pazinu, preko kojega se problemi, ciljevi i nastojanja dalje usmjeravaju prema drugim odjelima i gradonačelnici. Poboljšanja i/ili težnje napretku kreću od nas, iz Muzeja, ali vrlo je teško, kao što je navedeno u odgovoru na prvo pitanje, povećati standard ili ostvariti poboljšanja ako je financijski okvir gotovo fiksna (a financije su ipak jedan od najvažnijih uvjeta za rad Muzeja).

Kad je riječ o upoznavanju osnivača sa stručnim i tehničkim standardima, ne mogu sa sigurnošću reći koliko u Gradu o tome znaju jer konkretnih razgovora (usmjerenih baš na tu temu) u recentnijim godinama nije bilo. Primjerice, 2018. godine skladišni smo prostor prenamijenili u čuvaonski, što nam je bio imperativ zbog relativno loših uvjeta pohrane građe u pazinskom Kaštelu, ali i zbog stalnog povećanja fundusa.

Do 2022. godine redovito smo radili na preseljenju građe, organizaciji i sl. te je nakon završetka tog posla sastavljen i dokument u kojemu je s financijskoga, organizacijskoga i stručnog stajališta obrazložen naš prijedlog. Ono što je izostalo (iako je financijska potpora osnivača postojala) jest fizički posjet Muzeju, pregled novih prostora, input koji bi možda razjasnio mnoge stvari i rezultirao nekim novim pogledima na rad i uvjete rada te na potrebe Muzeja.

3. Smatram da Muzej trenutačno najviše muče dva problema – nedostatak prostora i manjak osoblja.

Kad govorimo o prostoru, nedostaju nam i uredske prostorije, prostor za knjižnicu, ali ponajviše osjećamo manjak prostora za smještaj i rukovanje građom te prostora za stalni postav koji Muzej nema.

U vezi sa stručnim osobljem moramo naglasiti da je Muzej lokalnog tipa i prema Pravilniku o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrsta muzeja zadovoljeni su kriteriji stručnog osoblja (kustos i muzejski tehničar), ali s obzirom na brojne muzejske programe (pedagoške programe i aktivnosti, vodstva, radionice, predavanja, izložbenu djelatnost itd.), potreban nam je najmanje još jedan stručni djelatnik (kustos pedagog ili kustos dokumentarist) kako bi programi ostali na sadašnjoj razini.

4. Ne.

5. Muzej nema propisanu politiku skupljanja građe i na tome radimo.

Prikupljamo predmete vezane za svakodnevnicu i aktualnosti jednako ažurno kao i stariju povijesnu građu.

6. U proteklih nekoliko godina povećao se broj predmeta koji dobivamo darivanjem za fundus Muzeja, a otkup građe stalni je način nabave predmeta tijekom programske godine.

7. Muzej je planirao započeti program digitalizacije građe ove, 2023. godine, ali smo zbog nedostatnih financijskih sredstava taj proces primorani odgoditi za sljedeću godinu.

Svakako smatramo da je digitalizacija put prema publici – budućim posjetiteljima Muzeja, ali i stručnjacima, učenicima i svim zainteresiranima kojima bi digitalizirana građa mogla biti korisna za pisanje stručnih i znanstvenih radova, za izradu prezentacija i sl.

Pomoć koja bi nam, osim financijske, izrazito pomogla jest i stručno usavršavanje i stjecanje znanja i vještina, ali i nabave potrebne opreme. Smatram da bi nam uvelike koristile razmjene iskustava s drugim sličnim muzejskim ustanovama i djelatnicima na radu sa sličnom građom (sličnoga vremenskog razdoblja, materijala ili tehnike izrade), nešto poput programa *Erasmus*.

8. Muzej grada Pazina nema cjeloviti stalni postav već se on sastoji od četiri tematske, vremenski i prostorno nepovezane stalne izložbe (*Zvona s istarskih crkvi* – smještene u suterenu; predstavljena *Zbirka zvona Muzeja grada Pazina*; *Pazinština od prapovijesti te Pazinski kaštel i bune kmetova u 15. i 16. stoljeću*).

Stalne muzejske izložbe starijeg su datuma, ali su osvježene novim pojedinačnim i općim legendama.

Multimedija nije dio stalnih muzejskih izložaba, ponajprije zato što je potrebna cjelovitija intervencija u postave, ali ni zbog fizičkih ograničenja zgrade – debelih zidova, starih instalacija i sl.

9. Muzej je do prošle godine bio pretežito usmjeren na obradu kulturno-povijesnih tema relativno čistih premisa. U prosincu 2022. godine otvorili smo izložbu *Pazi(n), punk!*, koja se prije svega bavi *punk*-scenom u Pazinu (od 1980-ih do danas), ali je u sklopu izložbe otvorena i tema *punka* kao bunta, *punkera* kao rušitelja sustava, što smo razgovorima/intervjuima sa sudionicima scene pokušali djelomice ispraviti kao nepravdu nanesenu *punkerima* koji nisu (isključivo i samo) rušitelji sustava, države, općine.

Povezivanje sa sudionicima scene rezultiralo je izrazito velikim zanimanjem za izložbu i popratna događanja (osim velike posjećenosti na otvorenju, svakodnevno smo bili svjedoci dolaska ljudi u Kaštel isključivo kako bi razgledali izložbu), ali, nadamo se, i drugačijim pogledom na *punk* kao bunt. Svakako ćemo nastaviti raditi slične izložbene projekte u suradnji sa širom zajednicom jer ljudi čine muzej.

10. Nadamo se početku promišljanja i dogovaranja o prostoru za stalni postav Muzeja, što bi svakako trebao biti imperativ. Time bi i programska djelatnost Muzeja bila usmjerena realizaciji stalnog postava i obradi relevantnih tema.

U bližoj budućnosti nastavljamo sa zanimljivim izložbenim projektima i daljnjim održavanjem radionica koje nudimo. Svakako nas u 2023. vesele dvije izložbe koje će biti rezultati suradnje s drugim srodnim državnim i županijskim ustanovama, što svjedoči o prepoznatljivosti Muzeja i na široj regionalnoj razini.

7. PITANJE

U posljednjem desetljeću znatna su sredstva i profesionalni naponi uloženi u to da se primjenom digitalnih tehnologija osigura pristup kulturnoj baštini. Sve se više govori o digitalnoj transformaciji društva. Za koje ciljeve/dobrobiti smatrate da ste ih do sada ostvarili projektima digitalizacije u vašemu muzeju? Osim financijske potpore, koja bi vam pomoć bila dobrodošla u provođenju tih projekata ili koju biste izdvojili kao najpotrebniju u budućnosti: stručno usavršavanje, dijeljenje znanja i iskustava, stjecanje dodatnih znanja i digitalnih vještina ili nešto drugo, te na koje bi se načine, prema vašemu mišljenju, to moglo ostvariti?

8. PITANJE

Kako je organiziran vaš stalni postav:

1. kronološki, 2. tematski – istraženo kroz povijest, 3. tematski – u određenom vremenskom razdoblju?

Koliko često intervenirate odnosno uvodite promjene u stalni postav, i na koji način to činite? U kojoj je mjeri multimedija uključena u stalni postav i kakva su vaša iskustva s njezinim održavanjem?

9. PITANJE

Muzeji grada sve su više ne samo punktovi čuvanja i upravljanja baštinom gradova, već i mjesta poticanja dijaloga i tolerancije. Putem tema vezanih za toleranciju, ljudska prava, klimatske promjene i inkluziju danas se sve više promiču pozitivne društvene vrijednosti i zajedničko djelovanje u kulturnoj, pa i umjetničkoj razmjeni. Koliko je lokalna zajednica, i na koji način, uključena u muzejske projekte ili pozvana da iskaže svoje prijedloge, mišljenja ili ideje?

10. PITANJE

Koje promjene očekujete da bi vaš muzej mogao ostvariti u sljedećem razdoblju? Koje biste vrijednosti željeli promovirati u budućnosti? Čemu se najviše veselite u godini koja dolazi?